

SPIS TREŚCI

Wstęp	7
Rozdział I • Samorząd terytorialny jako forma zdecentralizowanej administracji publicznej	14
1. Samorząd terytorialny – administracja publiczna – decentralizacja	14
2. Cele, zadania i rola samorządu terytorialnego na szczeblu lokalnym i regionalnym	24
3. Geneza samorządu terytorialnego w Europie	26
A. Samorząd terytorialny w Prusach (po 1871 roku w Niemczech) ...	27
B. Samorząd terytorialny we Francji	28
C. Samorząd terytorialny na ziemiach polskich	29
4. Konwencje międzynarodowe dotyczące samorządu terytorialnego	33
A. Europejska Karta Samorządu Lokalnego	33
B. Europejska Konwencja Współpracy Transgranicznej Między Władzami i Wspólnotami Terytorialnymi (tzw. Konwencja Madrycka)	35
C. Europejska Karta Samorządu Regionalnego	36
5. Współczesne typy podziału terytorialnego państwa	37
A. Państwa unitarne	38
B. Państwa federalne	39
Rozdział II • Samorząd terytorialny w państwach unitarnych na przykładzie Polski, Węgier i Francji	42
1. Samorząd terytorialny w Rzeczypospolitej Polskiej	42
A. Ustrój terytorialny Polski XX i XXI wieku	43
B. Podstawy prawne i struktura polskiego samorządu terytorialnego w latach 1990–1997	44
C. Samorząd terytorialny w świetle Konstytucji RP z 2 kwietnia 1997 roku	46

D. Nowe koncepcje samorządu terytorialnego: reformy, ustawy i ich nowelizacje w latach 1998–2005	49
E. Współczesny zasadniczy podział terytorialny Rzeczypospolitej Polskiej	50
F. Rodzaje podziałów terytorialnych (zasadniczy, pomocniczy, specjalny)	50
G. Funkcje, zadania i mechanizmy działania jednostek samorządu terytorialnego Rzeczypospolitej Polskiej	53
a) Gmina	53
b) Powiat	54
c) Województwo	55
2. Samorząd terytorialny na Węgrzech	57
A. Ustanowienie samorządu terytorialnego jako jeden z przejawów procesu transformacji ustrojowej	58
B. Samorząd terytorialny na Węgrzech w świetle Konstytucji z 1949 roku i ustawy zasadniczej z 2011 roku – analiza porównawcza	59
C. W kierunku większej centralizacji: struktura i funkcjonowanie samorządu terytorialnego na Węgrzech po zmianach prawnych z 2011 roku	62
a) Gmina	66
b) Komitat	69
D. Finansowanie samorządu terytorialnego	71
3. Samorząd terytorialny w Republice Francuskiej	73
A. Decentralizacja administracji państwa unitarnego w świetle Konstytucji z 1958 roku	73
B. Struktura terytorialna V Republiki Francuskiej. Wspólnoty terytorialne – ich zadania, źródła dochodów i kompetencje	74
C. Funkcje, zadania i mechanizmy działania jednostek francuskiego samorządu terytorialnego	78
a) Gmina	78
b) Departament	79
c) Region	80

Rozdział III • Samorząd terytorialny w państwach federalnych

na przykładzie Niemiec, Austrii i Belgii	82
1. Samorząd terytorialny w Republice Federalnej Niemiec	82
A. Rys historyczny samorządu terytorialnego w Niemczech	83
B. Geneza i podstawy prawne samorządu terytorialnego współczesnej Republiki Federalnej Niemiec	85
C. Struktura i funkcjonowanie samorządu terytorialnego Niemiec ...	89
a) Gmina	91
b) Powiat	45
c) Land (kraj związkowy)	95

2. Samorząd terytorialny w Republice Austrii	96
A. Rys historyczny samorządu terytorialnego w Austrii	97
B. Podstawy prawne samorządu terytorialnego współczesnej Republiki Austrii	98
C. Struktura i funkcjonowanie samorządu terytorialnego Republiki Austrii	100
a) Gmina	101
b) Specyfika statusu Wiednia	104
3. Samorząd terytorialny w Królestwie Belgii	105
A. Rys historyczny samorządu terytorialnego w Belgii	106
B. Podstawy prawne samorządu terytorialnego współczesnej Belgii	108
C. Struktura i funkcjonowanie samorządu terytorialnego Królestwa Belgii	110
a) Gmina	111
c) Prowincja	112
 Rozdział IV • Między unitaryzmem a federalizmem. Autonomia regionalna jako specyfika regulacji samorządowych we Włoszech i w Hiszpanii	
1. Samorząd terytorialny Republiki Włoskiej	114
A. Samorząd terytorialny w świetle Konstytucji Republiki Włoskiej z 1947 roku	115
B. Struktura terytorialna państwa. Funkcje, zadania i mechanizmy działania jednostek samorządu terytorialnego	118
a) Gmina	121
b) Prowincja	124
c) Region	124
C. Republika Włoska po nowelizacji Konstytucji z 2001 roku	127
2. Samorząd terytorialny w Królestwie Hiszpanii	128
A. Samorząd terytorialny Hiszpanii w świetle Konstytucji z 27 grudnia 1978 roku – zasady ogólne	130
B. Poziom lokalny: gminy i prowincje	132
a) Gmina	132
b) Prowincja	135
C. Poziom regionalny: wspólnoty autonomiczne	137
3. Między unitaryzmem a federalizmem. Samorząd w państwach opartych na autonomii regionalnej – wnioski końcowe	142
 Rozdział V • Samorząd terytorialny państw unitarnych i federalnych w kontekście polityki regionalnej UE	
1. Pojęcie, cele i mechanizmy funkcjonowania polityki regionalnej UE ..	146
2. Europejskie instytucje samorządowe	152

3. Klasyfikacja systemów samorządu terytorialnego w Europie	154
4. Znaczenie i mechanizmy funkcjonowania samorządu terytorialnego w państwach unitarnych i federacyjnych – aspekt porównawczy	156
Uwagi końcowe	163
Aneks • Samorząd terytorialny w konstytucjach wybranych państw Unii Europejskiej	168
Spis map i wykresów	239
Źródła i literatura	240